

Landstingsstyrelsen

Meddelande till Socialstyrelsen om Stockholms läns landstings intention att år 2020 ansöka om att bedriva verksamheten lungtransplantation som rikssjukvård landstinget

Föredragande landstingsråd: Marie Ljungberg Schött

Ärendebeskrivning

Beslut om att inte ansöka till Socialstyrelsen om att bedriva verksamheten lungtransplantation som rikssjukvård samt att meddela intentionen att ansöka om tillstånd år 2020.

Förslag till beslut

Landstingsrådsberedningen föreslår landstingsstyrelsen besluta

att landstinget inte ansöker hos Socialstyrelsen om att bedriva verksamheten lungtransplantation som rikssjukvård

att landstinget skriftligen meddelar Socialstyrelsen sin intention att år 2020 ansöka om tillstånd att bedriva lungtransplantationer som rikssjukvård i Stockholms läns landsting

Landstingsrådsberedningens motivering

Rikssjukvårdsnämnden har beslutat att lungtransplantation ska vara rikssjukvård och har inbjudit landsting och regioner att ansöka om att få tillstånd att bedriva vård inom området. Landstinget föreslås i april 2015 besluta om ansökan för tillstånd att bedriva hjärtransplantationer. Intentionen inför framtiden är att kunna erbjuda ett komplett transplantationscentrum vid Karolinska universitetssjukhuset. För att Karolinska sjukhuset skall kunna bygga upp goda resurser och rätt kompetenser på området är en ansökan vid ett senare tillfälle lämpligare. Utifrån detta föreslås landstinget besluta att inte ansöka om tillstånd för att

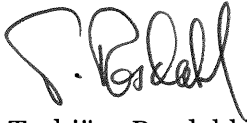
SKRIVELSE
2015-03-25

LS 1410-1231

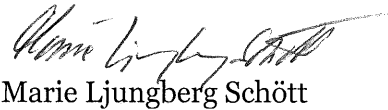
bedriva verksamheten lungtransplantation inför den kommande tillståndsperioden.

Beslutsunderlag

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 13 mars 2015
Skrivelse från Karolinska Universitetssjukhuset till Socialstyrelsen

Torbjörn Rosdahl

Marie Ljungberg Schött

Carl Rydingstam

Landstingsstyrelsens förvaltning
Landstingsdirektörens stab

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2015-03-13

LS 1410-1231

Handläggare:
Clara Wahren

Landstingsstyrelsen

Ankom Stockholms läns landsting 2015-03-13 Dnr LS 1410-1231
--

Protokoll V

Meddelande till Socialstyrelsen om Stockholms läns landstings intention att år 2020 ansöka om att bedriva verksamheten lungtransplantation som rikssjukvård

Ärendebeskrivning

Beslut om att inte ansöka till Socialstyrelsen om att bedriva verksamheten lungtransplantation som rikssjukvård samt att meddela intentionen att ansöka om tillstånd år 2020.

Beslutsunderlag

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 13 mars 2015
Skrivelse från Karolinska Universitetssjukhuset till Socialstyrelsen

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslås besluta

att landstinget inte ansöker hos Socialstyrelsen om att bedriva verksamheten lungtransplantation som rikssjukvård

att landstinget skriftligen meddelar Socialstyrelsen sin intention att år 2020 ansöka om tillstånd att bedriva lungtransplantationer som rikssjukvård i Stockholms läns landsting.

Förvaltningens förslag och motivering

Sammanfattning

Rikssjukvårdsnämnden har beslutat att lungtransplantation ska vara rikssjukvård och har inbjudit landsting och regioner att ansöka om att få tillstånd att bedriva vård inom området.

Förvaltningen föreslår att landstinget inte ansöker om tillstånd för att bedriva verksamheten lungtransplantation för den kommande

tillståndsperioden. Förvaltningen föreslår att landstinget i en skrivelse meddelar Socialstyrelsen att landstingets intention är att ansöka om tillstånd år 2020.

Bakgrund

Rikssjukvårdsnämnden vid Socialstyrelsen är bildad på uppdrag av regeringen för att besluta om viss hälso- och sjukvård som ska bedrivas av ett landsting men med hela landet som upptagningsområde.

Rikssjukvårdsnämnden har två huvuduppgifter. Den första är att besluta vilka verksamheter som skall definieras som rikssjukvård och den andra att besluta vilka enheter inom hälso- och sjukvården som skall få tillstånd att bedriva rikssjukvård.

När Socialstyrelsen fick uppdraget att utreda rikssjukvård år 2007 var lungtransplantationer ett av de prioriterade områdena. En definitionsutredning inleddes år 2008 där Socialstyrelsen presenterade ett förslag till definition och omfattning av området. Rikssjukvårdsnämnden beslutade den 19 november 2008 att lungtransplantationer skulle definieras enligt utredningens förslag. Efter en tillståndsutredning beslutade Rikssjukvårdsnämnden att ge Region Skåne och Västra Götalandsregionen, tillstånd att utföra lungtransplantationer som rikssjukvård. Tillståndsperioden inleddes den 1 januari 2010 och löper (inklusive förlängning) till den 30 juni 2016.

Överväganden

Karolinska Universitetssjukhuset har formulerat en skrivelse som uttrycker en intention om att år 2020 ansöka om tillstånd att bedriva lungtransplantationer som rikssjukvård. Denna intention utgör en del i sjukhusets övergripande målsättning om ett framtida komplett transplantationscentrum, och är ett naturligt nästa steg utifrån den ansökan om rikssjukvård för hjärttransplantationer Stockholms läns landsting föreslås lämna till Socialstyrelsen i april 2015.

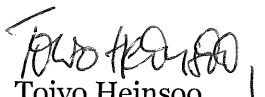
Idag förfogar Karolinska Universitetssjukhuset över ett flertal kompetenser inom lungmedicin, transplantationsmedicin och thoraxkirurgi som utgör en gedigen grund för en framtida ansökan om lungtransplantationer som rikssjukvård. Dock kvarstår vissa resurs- och kompetensbrister som kommer att undanröjas under de närmsta åren, för att Karolinska Universitetssjukhuset ska kunna erbjuda lungtransplantationsvård av högsta kvalitet. Mot denna bakgrund rekommenderar sjukhuset att landstinget inte ansöker i nuläget, utan i stället påbörjar arbetet mot en ansökan år 2020.

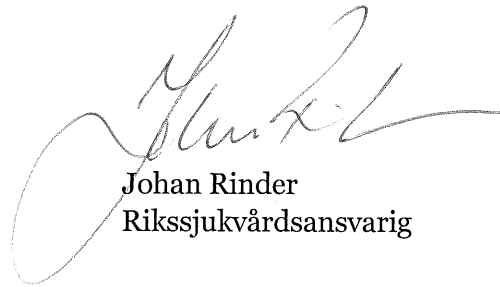
Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet har inga ekonomiska konsekvenser.

Miljökonsekvenser av beslutet

I enlighet med landstingets Miljöpolitiska program 2012-2016 har hänsyn till miljön beaktats och slutsatsen är att det inte är relevant med en miljökonsekvensbedömning i detta ärende.

Toivo Heinsoo
Landstingsdirektör

Johan Rinder
Rikssjukvårdsansvarig

Socialstyrelsen
106 30 Stockholm

Karolinska Universitetssjukhuset vill med denna skrivelse meddela intentionen att år 2020 ansöka om tillstånd att bedriva lungtransplantationer som rikssjukvård. Denna intention utgör en del i sjukhusets övergripande målsättning om ett framtida komplett transplantationscentrum, och är ett naturligt nästa steg utifrån den ansökan om rikssjukvård för hjärttransplantationer som Stockholms läns landsting inlämnar till Socialstyrelsen i april 2015.

Idag förfogar Karolinska Universitetssjukhuset över ett flertal kompetenser som vi bedömer utgör en gedigen bas att bygga vidare på för att år 2021 kunna erbjuda förstärkt vård och forskning för patienter inom diagnosgrupper aktuella för lungtransplantation. Lungtransplantation utgör en viktig behandlingskomponent i den samlade lungsjukvården och detta, i kombination med värdet av en bred kompetens inom transplantationsvård, menar vi utgör grund för ansökan om lungtransplantationer som rikssjukvård.

I detta brev beskriver vi i korthet befintliga kompetenser, samt hur Karolinska Universitetssjukhuset kommer att arbeta mot det uttalade målet över de kommande fem åren.

Befintliga kompetenser och utvecklingsmöjligheter

Lung-/Allergikliniken på Karolinska Universitetssjukhuset är Sveriges största lungmedicinska klinik, och har välutvecklade multidisciplinära vårdkedjor för ett stort antal olika patientgrupper med svår lungsjukdom. Särskilt kan nämnas lungfibros, där en stor andel av patienterna som vårdas på Karolinska är utomlänspatienter. En sammanhållen vårdkedja för denna patientgrupp säkras genom en etablerad struktur med dedikerade mottagningar och multidisciplinära ronder, och patienterna följs upp systematiskt, både avseende medicinska utfall och livskvalitet. Karolinska Universitetssjukhuset är registerhållare för det nationella kvalitetsregistret för lungfibros.

Forskningsmiljön vid Lung-/Allergikliniken är stark, med betydande aktivitet inom bland annat interstitiella lungsjukdomar, inflammationsforskning och lungcancer. Täta samarbeten finns med andra centrumbildningar på Karolinska Universitetssjukhuset – exempelvis Centrum för Allogen Stamcellstransplantation (CAST) – samt med framstående forskargrupper på Karolinska Institutet inom bland annat regenerativ medicin. I tillägg bedrivs ett flertal utvecklingsprojekt inom bland annat astma, KOL och lungfibros tillsammans med Innovationsplatsen Karolinska.

Vid Karolinska Universitetssjukhuset finns idag en omfattande transplantationsverksamhet, med stora styrkor inom både klinisk verksamhet och forskning. Verksamheten genomför idag transplantationer av flera olika organ, och förvaltar dessutom ett rikssjukvårdstillstånd inom levertransplantationer. Många av utmaningarna inom transplantationsfältet är gemensamma för samtliga organ, vilket innebär att en bred transplantationskompetens skapar ett betydande mervärde för patienterna. Detta blir särskilt påtagligt för de lungtransplanterade patienter som även genomgått transplantationer av njure eller lever.

Karolinskas plan för arbetet under de kommande fem åren

För att möjliggöra uppstart av ett program för lungtransplantationer på Karolinska Universitetssjukhuset under 2021 kommer ett antal konkreta åtgärder att genomföras under de kommande fem åren. Nedan redogörs för dessa i korthet.

Lung-/Allergikliniken kommer att bedriva ett systematiskt arbete med att stärka existerande strukturer och kompetenser. I detta arbete ingår att vidareutveckla de vårdkedjor som beskrivits ovan, inklusive vårdprogram och multidisciplinära ronder. Kliniken kommer även att genomföra en genomgripande inventering av existerande och nödvändiga resurser och kompetenser, och utifrån detta utarbeta en detaljerad plan för kompetensförsörjningsbehovet. Åtgärder kommer sannolikt att inkludera strategiska rekryteringar, men även kompetensutveckling via fellowships vid framstående utländska enheter.

I tillägg till detta kommer Karolinska Universitetssjukhuset att bedriva ett fokuserat arbete med att vidareutveckla transplantationsverksamheten som helhet, med sikte på visionen om ett komplett Transplantationscentrum. Detta inkluderar en formalisering av det redan idag välfungerande klinikövergripande samarbetet, innefattande bland annat Transplantationskirurgiska kliniken, Thoraxkliniken, Hjärtkliniken, Lung-/Allergikliniken, Levercentrum och Njurmedicin. Detta arbete kommer även att innebära en fördjupning av den redan mycket omfattande forskningen och metodutvecklingen, som drar nytta av stora totala volymer och positiva synergier mellan transplantation av olika organ.

Stockholms läns landsting och Karolinska universitetssjukhuset bedömer att denna ansats, och offentliggörandet av densamma, kan bidra till en stärkt utveckling inom den avancerade lungsjukvården, inklusive lungtransplantationer. Vi hoppas att denna skrivelse kommer att bidra till en bred dialog med samtliga berörda intressenter inom rådande strukturer.

Melvin Samsom
Sjukhusdirektör
Karolinska Universitetssjukhuset

Harald Blegen
Divisionschef
Onkologi Thorax

Marie Wickman
Divisionschef
Medicin Kirurgi 1

Gunnar Söderdahl
Verksamhetschef
Transplantationskirurgiska kliniken

Olov Andersson
Verksamhetschef
Lung-/Allergikliniken

Ulf Lockowandt
Verksamhetschef
Thoraxkliniken